

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/szczecin/przykladowe-dokumenty/36044,Bojowy-Oddzial-Armii.html>

27.02.2026, 08:13

Bojowy Oddział Armii

05.08.2016

Oddział podziemia niepodległościowego powstały na przełomie 1944/1945 r. na terenie Grodzieńszczyzny. Jego pierwszym dowódcą był Stefan Pabiś ps. „Stefan”. We wrześniu 1945 r. po wycofaniu się z terenów wschodnich wchłoniętych przez ZSRS przybyli na Pomorze Zachodnie. Ich głównym miejscem działania stały się Bobolice niedaleko Koszalina, gdzie żołnierze znaleźli schronienie w lokalnej spółdzielni rzemieślniczej. Na przełomie 1945/1946 r. oddział liczył dwudziestu jeden członków i posiadał w terenie kilkunastu współpracowników. Pod przykrywką prac stolarsko-ciesielskich, członkowie oddziału rozwijali działalność propagandową i dywersyjną skierowaną przeciwko komunistycznym władzom. W tym zakresie współpracowali również z oddziałami V Wileńskiej Brygady AK mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. „Łupaszka”, głównie ze szwadronem Zdzisława Badochy ps. „Żelazny”. W maju 1946 r. doszło do podziału BOA na dwie grupy. Część żołnierzy pod dowództwem Pabisia ps. „Stefan” odeszła w okolice Malborka, natomiast reszta pozostała w Bobolicach, skupiając się wokół Wacława Borodziuka i Edwarda Kokotko.

Aktywna działalność BOA przeciwko „utrwalaniu władzy ludowej” na Pomorzu Zachodnim spowodowała, że organy bezpieczeństwa usilnie dążyły do rozbitcia grupy. Ostatecznie nastąpiło to wiosną 1948 r. Następnie już w sierpniu 1948 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Szczecinie wydał wyrok skazujący na karę śmierci sześciu członków oddziału: Wacława Borodziuka vel Kasprzyńskiego (Kasprzyckiego), Edwarda Kokotko, Zenona Łozickiego, Waldemara Klimczewskiego, Edwarda Kosieradzkiego i Henryka Szycko. W grudniu 1948 r. wykonano pięć wyroków, gdyż jeden ze skazanych, Henryk Szycko został ułaskawiony. Wcześniej, w styczniu 1947 r. wykonano wyrok na innym członku tej organizacji – Stanisławie Mincewiczu, który wpadł w sidła UB jeszcze w 1946 r. Ostatecznie wykonano sześć wyroków śmierci na członkach tej organizacji.

W 2009 r. szczeciński Oddział IPN, przeprowadził na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie ekshumację członków BOA. W ramach realizowanego wówczas projektu badawczego podjęto współpracę z Zakładem Medycyny Sądowej PUM w Szczecinie. Do zespołu specjalistów dołączył również pracownik wrocławskiego Oddziału IPN, prof. Krzysztof Szwagrzyk, posiadający spory bagaż doświadczeń zdobytych podczas ekshumacji przeprowadzanych na Dolnym Śląsku. Na podstawie kwerendy w księdze cmentarnej, wizji lokalnej i badania georadarowego udało się ustalić prawdopodobne miejsce pochówku czterech żołnierzy BOA, którzy mieli być pochowani w kwaterze XI, zwanej potocznie „kwaterą samobójców” szczecińskiego cmentarza. Ustalenia te pozwoliły na rozpoczęcie z końcem sierpnia 2009 r. prac sondażowo-ekshumacyjnych, które trwały do października 2009 r. Ostatecznie udało się ekshumować szczątki trzech osób: Łozickiego, Borodziuka i Kokotki. Analiza wydobytych szczątków potwierdziła, że obrażenia występujące w obrębie czaszek pochodziły najprawdopodobniej od postrzałów z broni palnej. Chlubnym zakończeniem projektu był uroczysty pochówek zidentyfikowanych szczątków żołnierzy

BOA na szczecińskim Cmentarzu Centralnym w grudniu 2009 r.

Opracowanie: Tomasz Dźwigał, Łukasz Skubisz

[Następny Strona](#)